

Ce este gândirea și acțiunea politică și ce miză are? Pe parcursul anilor m-am implicat în variate dezbateri politice, mai ales cele legate de resurse & dezvoltare durabilă; multe dintre acestea au fost parte din procese politice derulate pe platforme ale Națiunilor Unite, inclusiv diferite convenții internaționale. Se mai adaugă experiența reprezentării societății civile în consiliul consultativ a doi prim-miniștri ai României, activitatea din proiecte derulate la Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, variate proiecte din administrație și cooperare transfrontalieră șamd. Acest context a permis o oarecare înțelegere a modului în care sunt elaborate diferite documente, cum se ia decizia politică, și nu mă refer la cele ordinare ci la cele care au o potențială relevanță strategică.

Deciziile politice sunt cele care definesc prezentul și direcționează viitorul oricărei societăți umane. Te întrebi desigur, care sunt persoanele care decid în domeniul acesta atât de sensibil. Ca să înțelegi cam care este miza, este destul dacă îți amintești câteva nume precum Caesar, Atila, Lincoln, Roosevelt, Hitler, Stalin, Churchill, Ceaușescu șamd. Crearea primelor orașe, construirea piramidelor... Venirea strămoșilor mei maghiari din Asia în Europa Centrală, turele călare date de regele hun Atila prin toată Europa și crearea controlului consolidat pe un imperiu întins din Europa Centrală, de la Dunăre la Marea Caspică și Marea Baltică... Apoi crearea Regatului Ungariei în urmă cu peste un mileniu... Invasia europenilor în America, distrugerea civilizațiilor amerindiene, transformarea Africii în colonii ultra-exploatate, comerțul cu sclavi, preluarea controlului asupra Australiei șamd... Înființarea de parcuri naționale, regularizarea Tisei în Câmpia Panonică, îndiguirea Dunării prin Valahia, crearea barajului de la Porțile de Fier, Războaiele Mondiale, Holocaustul, holodomor, detonarea bombelor nucleare la Hiroshima & Nagasaki, crearea rețelei Natura 2000... toate au fost decizii politice luate și implementate de oameni. Parcurile de eoliene de pe Via Pontica, microhidrocentralele din Carpați, cianura la Roșia Montană, toate sunt decizii politice. Deși cele din trecut pot să pară niște decizii dure, dacă ești un zoon politikon rațional, poți să prevezi că cele din viitor vor fi și mai dure și vor avea o relevanță și mai mare. Situația politică nu devine mai simplă, ci odată cu 1. globalizarea, 2. resursele diminuate și 3. presiunea uriașă din partea populației umane crescute care își are nevoile ei obiective & subiective... se ajunge la interese și decizii realmente vitale pentru diferitele populații umane.

Raporturile de putere, alianțele strategice, poziționarea față de diferitele evenimente majore ale momentului și mai ales capacitatea de a obține informație și a o utiliza în gândire strategică sunt niște aspecte ale căror importanță parcă nu prea mai este conștientizată de marile mase de oi-votante și politrucii care se bălăcesc în relativismul postmodern. O problemă semnificativă este că odată cu complicarea situației, este alocată o atenție disproporționat-de-mare aspectelor imediate, iar cele strategice – relevante pe termen mediu și lung sunt puternic neglijate... ceea ce nu denotă o prea mare inteligență-societală.

Cred că este necesar de delimitat un tip de 1. politician-administrator-local, care se ocupă de gropile din asfalt și canalizarea care este înfundată, față de alt tip, 2. om politic apt să gândească strategic, să creeze context ideatic pentru sustenabilitate socio-economico-ecologică & proiecte politice cu deschidere largă. Nu te poți aștepta să fie aceeași persoană, pentru a se ocupa cu succes de aspecte atât de diferite; este nevoie de tipuri de personalitate radical diferit-diferențiate: unul este un gospodar bun – un manager ancorat în realitatea momentului, altul este un geniu al înțelegerii și creativității strategice... care se ocupă de ce și cum ar putea să fie pe termen mediu și lung, deci la o altă scară spațio-temporală. Într-o societate funcțională, fiecare își are rolul și locul lui... iar lipsa acestor tipuri de om politic este un semn care prevestește schimbări non-pozitive eventual dramatice. Iar odată situația deteriorată, greu se mai poate spera ca sistemul să fie readus pe linie de plutire, așa că acțiunea preventivă este cea care poate reprezenta o speranță.

Te poți întreba, oare ce șanse sunt ca cel/ cea care are capacitatea intelectuală politică în domeniul strategic (sau administrativ... dar asta este o chestiune mai puțin relevantă, mai locală), să ajungă să se și poziționeze politic în zona unde ideile lui/ ei ajung să fie transpuse în realitate. Ce șanse sunt ca un geniu pozitiv al politicii să aibă și carisma care să îl facă ales într-un mediu democratic? Poate el/ ea să răzbească în contextul realpolitik al intereselor imediate, în care luptele de gherilă între diferitele clanuri pervertesc orice este sfânt și uman?

Cei care afirmă că democrația este dictatura majorității... parcă nu observă că de fapt este vorba de dictatura unei minorități infime, a clasei politice, în general mafiotizate. Manipularea electoratului prin minciuni premeditate/ promisiuni evident fără nici o bază, finanțare dubioasă a campaniei electorale, lupte de putere cu cuțite înfipite în gâtul sau în spatele adversarului, legături mafioate transpartinice democratice... reprezintă parametri semnificativi ai situației. Oare de ce există atâta scârbă față de politrucii, față de cei care au ajuns cumva să fie decidenții direcțiilor în care se îndreaptă societățile umane din diferite zone? Dacă vezi un dictator agresiv și aberant, este ușor de înțeles de ce este așa.... dar în societățile democratice, de ce oare este atât de mare deziluzia față de clasa politică, și de ce se manifestă distanțarea de politică a oamenilor care nu se mai simt reprezentați ci ajung să conștientizeze că sunt spoliați... că 7 piei sunt trase de pe ei? Te simți bine reprezentat de cel pe care l-ai ales democratic? Odată la câțiva ani, participă la vot o parte din ce în ce mai puțin reprezentativă numeric dintre cei care au drept de vot... O parte dintre ei sunt muncitorii, coafezele și taximetriștii care au încercat cu toate partidele, și întotdeauna își găsesc noi speranțe în discursuri populiste bine prezentate; mai există și unii mai puțin naivi, care se duc din obligația morală de a vota contracandidații celor care evident reprezintă un pericol-și-mai-mare; o altă parte sunt cei care au primit găleți electorale și 1 litru de ulei, să voteze pe sigla care trebuie. Priviți de aproape, marea majoritate a acestor votanți par ființe totalmente incapabile de a înțelege contextul socio-economic-politic complex, iar deciziile lor se bazează mai ales pe

influențele mediatică ale momentului, o manipulare crasă a turmelor de proști. Când vezi că există sute de mii de analfabeți în țara asta, iar proporția lor crește, ce te poți aștepta de la astfel de ființe cu drept de vot... cum pot ele să înțeleagă situația?

Campania electorală este o competiție de promisiuni. Dacă ai o oarecare onestitate, nu poți promite verzi și uscate... nu poți face promisiuni despre care simți că ele sunt lipsite de orice fundamente... iar asta din start te defavorizează în ochii electorului-mediu, adică mediocru. Nu poți nici măcar să faci promisiuni? Majoritatea... nu are cum să te voteze pe tine. În schimb, competitorii politici lipsiți de orice realism & onestitate, sunt dispuși să ridice ștacheta "ofertei electorale", să facă oricâte promisiuni fără acoperire... cu care să îi prostească pentru câteva minute pe cei mulți și tâmpi, care doresc să creadă și care au dreptul de a alege. Marea masă va ajunge impresionată de un discurs populist-bombastic, care atinge sentimentele... așa cum a fost capabil să țină Hitler alocuțiunile lui... iar oamenii au votat, frumos, democratic... național-socialismul, nazismul. Unii își mai amintesc consecințele acelor voturi democratice, alții nu au supraviețuit situației.

Un alt aspect relevant în campania electorală este finanțarea acesteia. Un om oarecare, să zicem tu, ai oare resursele financiare pe care să le poți alocă unei campanii costisitoare, o acțiune care nu are nicidecum garanția că o să fie mai mult decât o perioadă jenantă din viața ta... existență care are oricum problemele pe care le are? Sumele sunt semnificative, și poți să le consideri și prohibitive... de multe ori. Dacă chiar vrei să intri în politică, poți să te asociezi cu diferiți mafioți, care ar face un fel de cămătărie politică, în sensul că ar finanța campania în măsura în care ar vedea șanse ca sumele investite să se întoarcă înzecit, înșutit, dacă vei ajunge să deții o poziție în structura decizională: vei avea datoria către ei... iar ei de abia așteaptă asta. Nu se știe în ce zone minate poți să ajungi și ce atingi pe traseu.

Să presupunem că se rezolvă cumva cu diferite alte aspecte... dar conștientizezi că politica nu este un loc al neprihănitelor și sfinților, ci este o afacere murdară, mai concret o luptă murdară. Uneori pe viață și pe moarte la modul concret, alteori este vorba despre libertate sau lipsa ei pe o oarecare perioadă... Cei cu care vei intra în competiție, nu se vor rezuma la dezbatere pe bază de argumente raționale, că acolo simt și ei că nu ar face față... ci vor face nenumărate mârșăvii, cu atacuri din spate, din laterală, lovituri sub centură, amenințări, reinterpretări ale trecutului, insinuări despre prezentul și viitorul tău..... șamd. Vor apare tot felul de situații la care nu te așteptai, iar dacă ești o fire mai sensibilă, mai intelectuală... asta nu este bine. Te vor trage la nivelul noroiului și acolo cu experiența pe care o au, în lupte de terfelire, sunt șanse să te termine. Dacă mai ai și o familie, iubită/ soție, copil... chiar ai nevoie de asta?

Te întrebi, pe cine reprezintă careva cretin, careva târfă proastă în Parlamentul European sau în cel național? Cum au ajuns acolo fiica nu-știu-cui, băiatul nu-știu-cui, tot felul de agramați, nulități intelectuale, oameni care nu pot să lege două cuvinte la un mod cât de cât rezonabil? Senatul american este ultra-plin de milionari care nu au nici un fel de empatie, nici un fel de înțelegere față de “cei de jos”, adică de masele de votanți “pe care îi reprezintă”... oameni care sunt ușor manipulați prin campanii electorale profesionist realizate: candidați zâmbitori, care au soluție la toate problemele, care de abia așteaptă să se pună în slujba interesului public și alte povești de adormit intelectul uman care caută speranță. Publicitate electorală masivă, deținerea unor trusturi mediatice care sunt mai ales mecanisme de manipulare a opiniei publice... pe acestea se bazează reușita politică personală. Există o probabilitate destul de mare ca escrocii cei mai mari să fie cei mai bine reprezentați în structurile politice-mafiotizate. Au fost destule cazuri, există și acum și vor mai apare altele... în care implicarea politică să ducă la consecințe jalone cu executare... după ce puterea este preluată de adversarii politici. Te mai întrebi de ce nu participă printre candidați oamenii pe care îi consideri ca fiind capabili de a reprezenta interesele pe care le ai și tu? De ce ei nu se implică în mizeria asta? Probabil că au ceva mai bun de făcut... spre exemplu să se ocupe de știință, artă, literatură, prieteni, familie, iubită, copil... sau alcool. Și în pofida acestei situații, poate câtorva le vine ideea de a se implica... poate încep să comunice între ei, să se structureze... Crezi că ar avea ceva șansă de a schimba situația, sau repede ar ajunge la fel ca ceilalți? Te poți întreba, oare contextul actual permite crearea de lideri politici puternici, sau favorizează apariția de marionete politice care sunt la cheremul unor forțe mai puțin naive decât să permită să fie vizibile și atacabile?

AUTOR ©

[dr. Peter Lengyel](#)

PS. Deși nu pare, acest text este scris în primul rând pentru Ea, fata pe care o iubesc.